



Kpl 17,

Venäjä kylmän sodan jälkeen

S.150-155

Neuvostoliiton raunioilla

- NL kuului toisen maailmansodan voittajiin
- Kylmän sodan aikana NL oli suurvalta
 - Suuri armeija
 - Merkitys kansainvälisessä politiikassa
 - Asema heikkeni kylmän sodan loppua kohti
- NL hajosi 1991 → 15 uutta valtiota → Venäjä merkittävin valtio



Ongelmia ja odotuksia 1990-luvulla

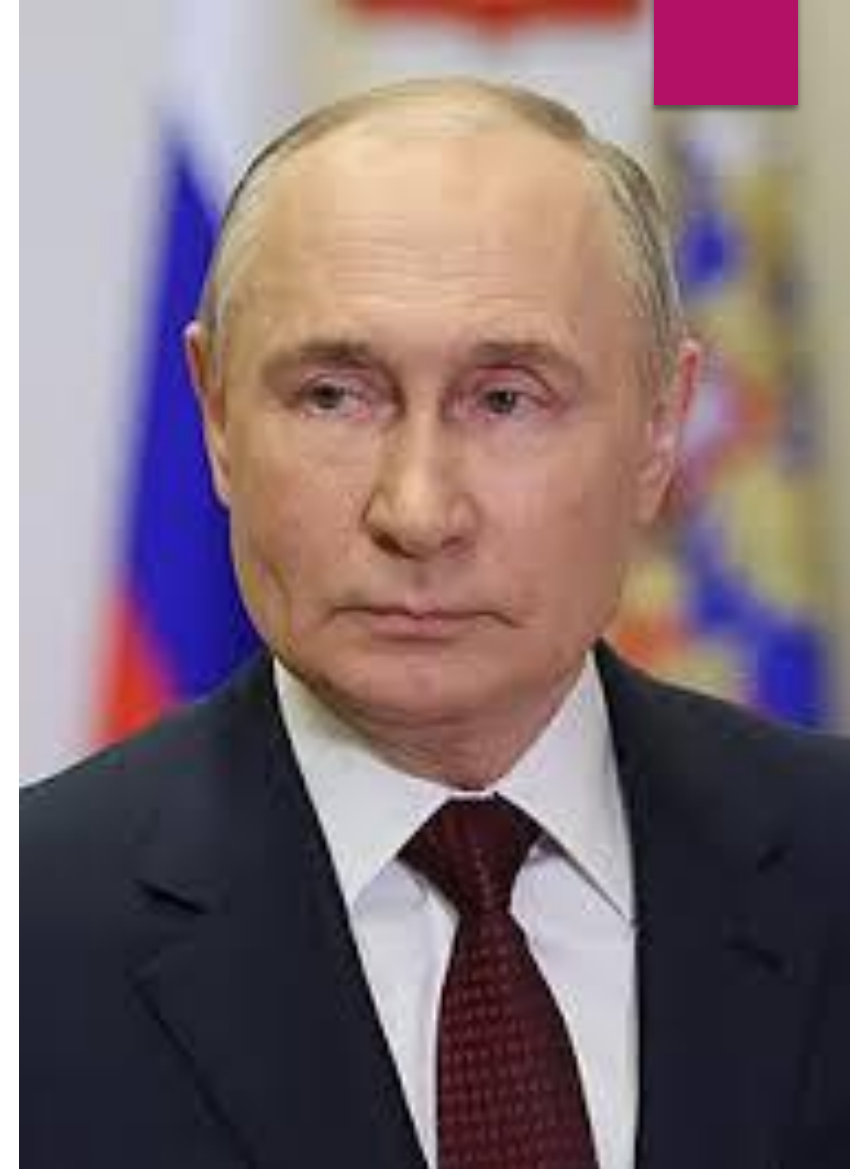
- 1991-1999 Venäjän ensimmäinen presidentti Boris Jeltsin
- Ongelmia:
 - Siirtyminen sosialistisesta suunnitelmataloudesta markkinatalouteen: ruplan arvo heikkeni ja talous romahti
 - Tuotantolaitosten yksityistäminen synnytti varakkaat oligarkit (vanha, vahva asema)
 - Kansan elintaso laski
 - Tuloerot kasvoivat
 - Armeijan suorituskyky heikkeni
 - Maailmanpolitiikan sivustakatsoja ja aseman heikkeneminen:
 - Baltian maat ja Itä-Euroopan maat Natoon ja EU:hun
 - NL hajoamisessa syntyneistä valtioista monet muslimivaltioita → muslimien vallan kasvu Venäjän lähialueilla
- Länsimaiden odotuksia:
 - Odotettiin demokratiakehitystä. Sitä ei tapahtunut.

Venäläinen strateginen kulttuuri. Miksi Venäjä toimii niin kuin se toimii?
Martti J. Kari. 3.12.2018 (1:00:21)

<https://www.youtube.com/watch?v=uuFv-2KtGyl>

Putinin Venäjä

- 1999-2008 Venäjän presidentti Vladimir Putin
- 2012- Venäjän presidentti Vladimir Putin
- Tavoitteena Venäjän vaikutusvallan kasvattaminen ja suurvalta-
aseman palauttaminen
 - Oikeus puuttua entisen NL alueiden valtioiden asioihin
 - Venäläisten vähemmistöjen etujen turvaaminen
- Nato ja EU nähdään vihollisina
- Tšetšenian sota 1990- ja 2000-luvuilla
 - itsenäistymisen vastustaminen
 - Venäjän autonominen tasavalta alue ja osa Venäjää
 - Tšetšeniaa hallitsee Vladimir Putinin valitsema diktaattori
Ramzan Kadyrov
- Georgian sota 2008:
 - Venäjä ei hyväksynyt Georgian Nato-jäsenyyttä
 - Georgia säilyi itsenäisenä, mutta venäläisten miehitys Georgian
venäjänmielisillä alueilla

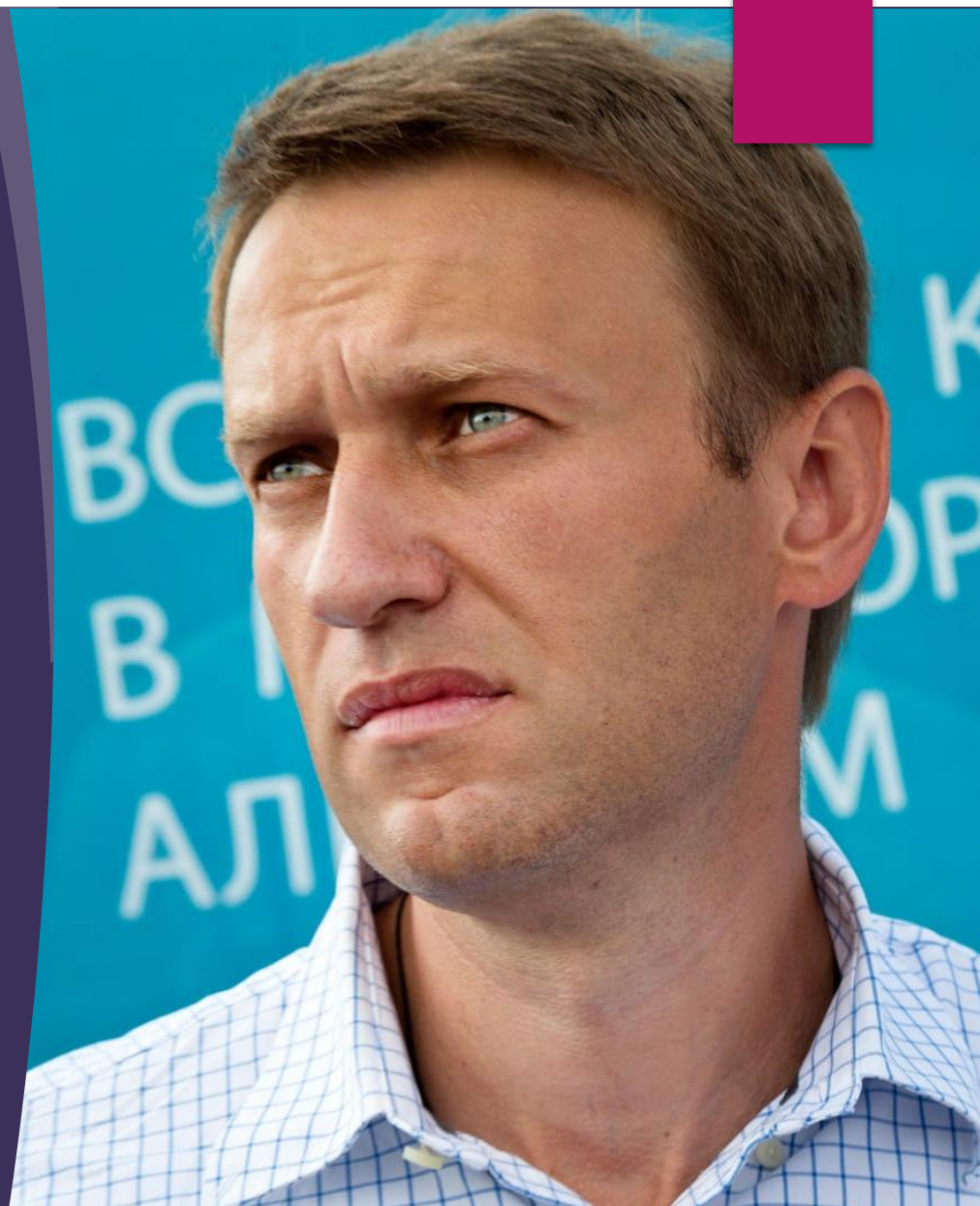


Ukraina

- Venäjä vastusti Ukrainan ja EU:n lähentymistä sekä Ukrainan lähentymistä Naton kanssa
- Ukrainan venäjänmieliset itäiset maakunnat aloittivat kapinan Ukrainan hallitusta vastaan.
- Venäjä miehitti Ukrainalle kuuluvan geopolitiittisesti tärkeän Krimin niemimaan, minkä vuoksi EU ja Yhdysvallat asettivat Venäjälle pakotteita.
- Vuonna 2014 alkanut konflikti Venäjän ja Ukrainan välillä laajeni täysimittaiseksi sodaksi vuonna 2022, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan
- Venäjän propaganda:
 - Venäläisväestön kansanmurha Ukrainassa
 - Ukrainan fasistinen politiikka
- Sotatoimet siviilejä vastaan → miljoonien ukrainalaisten pako Eurooppaan
- Venäjälle pakotteita ja Ukrainalle aseapua länneltä → Venäjän välien rikkoutuminen EU:n ja Yhdysvaltojen kanssa

Venäjän sisäpolitiikka

- Vallan keskittäminen Putinille ja hänen lähipiirilleen
- Presidentin peräkkäisiä toimikausia rajaava laki on kumottu
- Oppositio
 - Toimintaa vaikeutettu
 - Kriittiset mediat ja kansalaisjärjestöt on vaiennettu
 - Valtio hallinnoi valtamediaa ja syöttää propagandaa
- Epäilyt vaalivilpistä
- Demokratian kaventaminen ja puuttuminen oikeuslaitosten toimintaan
- Kriitikkojen kuolemat
- Ihmisoikeuskysymykset ja vähemmistöjen asema



Venäjän talous

- Valtavat luonnonvarat, talous perustuu pitkälti raaka-aineiden myyntiin, esim. öljy ja kaasu
- Ei pitkälle jalostettuja tuotteita
- Huomattavasti pienempi talous kuin Yhdysvalloilla ja vanhanaikaiset talouden rakenteet
- Demografiset ongelmat: väestö vanhenee, alhainen syntyvyys
- Korruptio
- Talouspakotteiden vaikutukset
 - Ruplan arvon heikentyminen
 - Hintojen nousu
 - Venäläiset pankit suljettu kv-pankkijärjestelmien ulkopuolelle



Venäjän trollitehtaat

- **Mitä trollitehtaat ovat?**
 - Välineitä mielipidevaikuttamiseen sosiaalisessa mediassa: yrityksiä, joiden työntekijät ”trollaavat” eli suoltavat Kremlille edullista agendaa edustavia viestejä, kommentteja ja julkaisuja sosiaaliseen mediaan.
 - Trollitehtaiden työntekijät eivät välttämättä itse usko sanomaansa, vaan ovat töissä rahan takia.
- **Trollitehtaat ovat informaationsodankäynnin ilmentymä**
 - Informaationsodankäynnissä ihmisten mielikuvia pyritään muokkaamaan haluttuun suuntaan. Infosodassa taistellaan totuudesta: kenen totuus pääsee esille ja saa laajimman kannatuksen? Tätä tarkoitusta varten levitetään tahallisesti misinformaatiota tai hukutetaan oleelliset julkaisut sosiaalisessa mediassa trollien suoltamaan viestimassaan.
- **Venäjä pyrkii muokkaamaan mielipiteitä myös rajojensa ulkopuolella itsellensä myönteisiksi.**
 - Venäjä käy informaationsotaa muokatakseen asenteita maailmalla itselleen myönteisiksi, esimerkiksi Ukrainan tilanteen tai venäläisten ulkomaille paenneiden oppositiovaikuttajien suhteen.

Läksy

Lue kpl 17, Venäjä kylmän sodan jälkeen, s.150-155

Tee tehtävät 1, 4, 5, s.155